

Міністерство освіти і науки України
Саарландський університет
Університет в Палермо
Турецький Гіресунський університет
«ARTIFEX» Університет в Бухаресті
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Державна вища професійна школа в Коніні
Європейський гуманітарний університет у Вільнюсі
Інститут обліку і фінансів НААН України
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Державний біотехнологічний університет
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Полтавський державний аграрний університет
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
Львівський національний університет природокористування
Кафедра обліку та оподаткування

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ: ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ

МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
27-28 БЕРЕЗНЯ 2024 РОКУ

ЛЬВІВ 2024

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р. Львів: ЛНУП, 2024. 578 с.

ISBN

Організаційний комітет:

Людмила ГНАТИШИН – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Станіслав ВАСИЛІШИН – д.е.н., професор, САРА, провідний науковий співробітник відділу обліку та оподаткування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», директор, ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН, м. Київ;

Наталія КАЩЕНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет;

Катерина ПИЛИПЕНКО – д.е.н., професор кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького;

Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА – доктор наук, професор, Державна вища професійна школа в Коніні, Польща;

Рафаел ЧЛОЧІ – професор, декан факультету економічного інжинірингу та бізнесу, Технічний університет Молдови;

Оксана ПРОКОПИШИН – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування, відповідальний секретар конференції;

Наталія ЖИДОВСЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Ольга МАЛЕЦЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Наталія ТРУШКІНА – к.е.н., старший дослідник, докторант, старший науковий співробітник, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України;

Любов ДРАНУС – к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

Наталія КАНЦЕДАЛ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ольга ЛЕГА – к.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ірина ГУМЕНЮК – к.е.н., доцент, декан факультету економіки, управління та діджиталізації, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»;

Марина ПОЛЕГЕНЬКА – к.е.н., доцент кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет.

У збірнику представлено матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти». Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

За вигляд, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

© Львівський національний університет природокористування, 2024
Кафедра обліку та оподаткування, 2024

УДК 346.2

Сергій НЕСТЕРУК

*аспірант Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва
імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, м. Київ*

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОЇ ТА ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Для того, щоб офіційно, вільно і законно здійснювати господарську діяльність, суб'єкт господарювання поряд із чотирма іншими основними ознаками (визначеність організаційно-правової форми; майнова відокремленість або наявність відокремленого майна, необхідного для здійснення господарської діяльності; наявність господарських прав та обов'язків; відповідальність за результати господарювання) повинен отримати важливу ознаку – легітимність існування в якості суб'єкта господарювання. Ця ознака, за визначенням українських дослідників, передбачає необхідність дотримання певних правил, проходження певного порядку утворення, проходження процедури державної реєстрації суб'єкта господарювання у встановленому законом порядку, офіційного визнання його існування у правовому полі України [1, с. 27]. Тобто потенційний суб'єкт господарювання у сфері лісової та/або деревообробної промисловості повинен як мінімум пройти процедуру державної реєстрації, отримати статус юридичної особи та визнання державою наявності такого суб'єкта у її правовому полі.

Загальне та спеціальне законодавство України не містить заборон або приписів до організаційно-правової форми суб'єкта господарювання або форми власності, на основі якої має здійснюватися господарська діяльність у сфері лісової та деревообробної промисловості. Реєстрація нового суб'єкта господарювання та підтвердження надання йому статусу юридичної особи здійснюється на основі Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [2]. Потенційні засновники та власники майна суб'єкта господарювання, який буде здійснювати господарську діяльність у сфері лісової та/чи деревообробної промисловості, повинні крім власне виду діяльності визначитися і з організаційно-правовою формою майбутнього суб'єкта господарювання. Зазвичай у багатьох комерційних суб'єктів господарювання України установчий документ – установчий акт, статут, модельний статут, засновницький договір, положення або інший документ, може містити декілька десятків, а то і більше сотні видів господарської діяльності. Законом це не заборонено, а отже може мати місце.

Підприємства лісової та деревообробної промисловості не обмежені у праві включення до установчих документів максимальної кількості видів господарської діяльності. Таким чином самі підприємства та власники їх майна можуть диверсифікувати ризики, які можуть мати місце в основному виді діяльності. Так чи не найбільшим ризиком суб'єктів деревообробної промисловості є відсутність сировини. Вітчизняні дослідники неодноразово наголошували, що в Україні відсутній механізм забезпечення деревообробних

підприємств сировиною на довготерміновій основі, що знижує ефективність їх діяльності та гальмує розвиток галузі, перешкоджаючи залученню інвестицій та впровадженню інновацій [3; 4, с. 246]. Зрозуміло, що проблему відсутності сировини для деревообробної промисловості має вирішувати кожний окремих суб'єкт господарювання у деревообробній промисловості, а також і держава. Проте наявність можливості здійснювати одночасно із заготівлею чи переробкою лісової сировини інших видів господарської діяльності, як-то надання певних послуг, наприклад, із виготовлення продукції із сировини замовника, продаж товарів, надання в оренду складських приміщень, виробничих цехів тощо, дозволяє такому суб'єкту господарювання перекрити втрати від здійснення основної діяльності доходами від здійснення інших видів господарської діяльності.

Суб'єкти лісової та деревообробної промисловості можуть включити до своїх установчих документів будь-які види господарської діяльності. Проте здійснювати одразу після проходження процедури реєстрації та отримання статусу юридичної особи зможуть лише ті види діяльності, які не потребують проходження будь-яких інших видів легітимації. Обов'язковість легітимації як суб'єкта господарювання вказує, що наявність назви, керівника, майна та фактичне здійснення певної господарської діяльності ще не свідчать про наявність офіційного статусу, яким його може наділити тільки держава. Легітимація крім проходження державної реєстрації у багатьох випадках передбачає необхідність отримання ліцензій та/або спеціальних дозволів [1, с. 27]. Іншими словами, – суб'єкт господарювання не обмежений у праві включити до установчих документів значну кількість видів господарської діяльності. Проте законно здійснювати він може лише ті види діяльності, здійснення яких крім просто реєстрації суб'єкта господарювання і його установчих документів, отримання ним статусу юридичної особи, потребує ще отримання ліцензії чи певних дозволів на здійснення цієї діяльності. На здійснення основних видів господарської діяльності суб'єктам лісової та деревообробної промисловості отримання ліцензії не потрібне. Але на здійснення багатьох інших видів господарської діяльності, названих у статті 7 «Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню» Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», потрібне отримання ліцензії [5]. У такому випадку названий в установчих документах суб'єкта господарювання лісової чи деревообробної промисловості ліцензований вид господарської діяльності або залишиться декларативною позицією, або реалізується після отримання ліцензії, або буде здійснюватися незаконно.

Диверсифікація ризиків підприємствами лісової та деревообробної промисловості за рахунок здійснення діяльності, не пов'язаної із основною діяльністю, може призвести до скасування можливих пільг і привілеїв від держави та/або територіальних громад, які можуть бути надані підприємствам досліджуваних видів промисловості. Сьогодні таких пільг підприємства лісової та деревообробної галузі не мають. Тому страхувати свій бізнес і статки в умовах дефіциту лісових насаджень, серед іншого викликаного воєнними діями на території України, власники майна таких підприємств сьогодні можуть завдяки

застосуванню диверсифікації у вигляді здійснення одночасно по можливості значної кількості видів господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Деревянко Б.В., Туркот О.А., Прилуцька А.В. Захист прав суб'єктів господарювання: навчальний посібник. За ред. д-ра юрид. наук, проф. Б.В. Деревянка; 3-є вид., переробл. і доповн.; НАПрН України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2022. 196 с.

2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31-32. Ст. 263.

3. Андришин В.П. Розвиток експортної діяльності деревообробних підприємств : дис. канд. ек. наук. Ужгород, 2016. 188 с.

4. Чичкало-Кондрацька І.Б., Мельник Г.А. Розвиток експортної діяльності підприємств деревообробної галузі. *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність*, 11 травня 2017 р. Ч. 1. Полтава: ФОП Пусан А.Ф. С. 245–247.

5. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158.